

Kommissionens bemærkninger til de enkelte bestemmelser i udkast til ny sømandslov.

Indledende bestemmelser.

Udkastets §§ 1 og 2 modsvarer bestemmelserne i sømandslovens 6. kapitel om „Lovens anvendelse på personer ombord, der ikke hører til besætningen“ (§§ 82-84). I lighed med de øvrige nordiske udkast foreslås bestemmelserne om, hvilken personkreds der omfattes af udkastet, placeret i det indledende afsnit.

Til § 1.

Udkastets anvendelsesområde.

Den primære personkreds, for hvilken sømandsloven finder anvendelse, er samlet under fællesbetegnelsen besætningen, der består af skibsføreren (kap. 1) og mandskabet (kap. 2). Mandskabsgruppen er igen delt op i skibsofficerer og det øvrige mandskab. Da lovens bestemmelser imidlertid ifølge § 82 får tilsvarende anvendelse „på personer ombord, der er ansat af rederen eller skibsføreren, men ikke hører til den egentlige besætning“, har en nærmere afgrænsning af betegnelsen „besætningen“ ingen reel betydning på det her omhandlede punkt. I lighed med det norske og det svenske udkast foreslås det derfor at undlade at benytte betegnelsen ved udformningen af bestemmelserne om lovens anvendelsesområde.

Ved afgrænsningen af den del af de hos rederen ansatte arbejdstagere, der skal være omfattet af loven, foreslås det i *stk. 1* at anvende betegnelsen „skibstjeneste“. Det svenske udkasts § 1 anvender betegnelsen „skeppsarbejde“, og det norske udkasts § 1 „arbeid på skep“. Kommissionen har ikke anset det for påkrævet i udkastet at optage en definition af begrebet skibstjeneste, der i overensstemmelse med den traditionelle opfattelse omfatter arbejde, der har relation til skibets drift, og som udføres af arbejdstagere, der følger med skibet. En skibslæge vil således, som efter gældende ret, være omfattet af udkastet, og det samme gælder de i visse rederier ansatte, der som hørende til et mobilt hold f. eks. udfører reparationer og vedligeholdelsesarbejder på rederiets forskellige skibe, idet de følger med det pågældende skib på dets rejse. Hvis derimod eksempelvis en inspektør, en instruktør eller en tekniker følger med skibet for at varetage særlige opgaver, kan sådant arbejde ikke betegnes som skibstjeneste.

Den pågældende vil alene være omfattet af udkastets § 2.

Afgørende for, om en person er omfattet af udkastet, er ikke, om han er påmønstreret skibet, men om han faktisk udfører skibstjeneste om bord. En pro forma påmønstring af eksempelvis en sømands ægtefælle vil således ikke medføre, at ægtefællen omfattes af udkastet eller af de i § 2 opregnede bestemmelser.

De såkaldte daglønfolk, der i havn udfører vagt-tjeneste m. v. på skibe med afmønstreret besætning, anses ikke for omfattet af sømandslovens bestemmelser. I udkastet foreslås optaget en bestemmelse om, at udkastet ikke finder anvendelse på personer, der alene arbejder om bord i skibet, mens dette ligger i havn. En tilsvarende bestemmelse findes i den norske sømandslov og det norske udkast.

Uden for begrebet skibstjeneste falder også det arbejde, en rederiansat sømand eventuelt udfører for rederiet under „ventetid“, hvor han ikke er beordret til tjeneste på et af rederiets skibe. Det følger imidlertid af udkastets § 34, at bestemmelserne angående sygehyre, pleje og hjemrejse samt efterhyre ved død i et vist omfang også gælder ved sygdom (død) indtruffet i sådanne ventetidsperioder.

De særbestemmelser vedrørende tjenesteaftalen (længere opsigelsesvarsel m. v.), som efter sømandsloven gælder for de i lovens § 9 opregnede stillinger som styrmand, maskinmester, hovmester og radiotelegrafist, må ifølge § 82 finde tilsvarende anvendelse på andre stillinger, der kan sidestilles med de i opregningen nævnte. Dette gælder f. eks. stilling som skibslæge. For at undgå i hver enkelt af de omhandlede særbestemmelser at gentage sømandslovens opregning foreslås det i *stk. 2, 1. pkt.* at anvende betegnelsen skibsofficerer som omfattende de i sømandslovens § 9 nævnte stillinger. Ifølge *2. pkt.* skal de for skibsofficerernes tjenesteaftale i udkastets §§ 35-39 fastsatte bestemmelser også finde anvendelse på andre af rederen til skibstjeneste ansatte funktionærer i tilsvarende stillinger. Med den udvikling, der for tiden finder sted inden for skibsfarten, må det iøvrigt forudses, at der efterhånden kan opstå en række nye funktioner om bord som specialteknikere o. lign.